

Klima og Miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Oslo, 17.10.2018

Høringssvar til konsekvensutredning av et mulig deponi for nøytralisert og stabilisert uorganisk farlig avfall i Brevik

Avfall Norge er en bransjeorganisasjon for hele avfalls- og gjenvinningsbransjen i Norge. Vi representerer mer enn 200 medlemmer fra offentlig og privat sektor.

Avfall Norge viser til konsekvensutredning som er lagt ut på høring av Klima- og miljødepartementet. Avfalls- og gjenvinningsbransjen vil uttrykke en stor bekymring rundt den uavklarte situasjonen for lagring/deponering av flyveaske når Langøya etter planen blir full sommeren 2024.

Helse og miljø må sikres - Regjeringen må ta ansvar

Avfall Norge mener at Norge må sikres tilstrekkelig helse- og miljøsikker behandlingskapasitet for eget uorganisk farlig avfall og at regjeringen aktivt må komme frem til en løsning. Det er kort tid til 2024, og det haster med en avklaring av ny norsk nasjonal behandlingskapasitet etter Langøya, for å gi forutsigbarhet for produsenter av flyveaske og aktører som må ta store investeringer i behandlings- og lagringsteknologi. Avfall Norge ønsker generelt velkommen en konkurranse på behandling/deponering av uorganisk farlig avfall som incitament til økt innovasjon og mer sirkulær økonomi, og løsninger som sikrer god logistikk og lave transportutslipp.

Avfall Norge oppfatter at KU'en for Dalen gruver svarer på de helse og miljømessige konsekvensene av tiltaket på en tilfredsstillende måte.

Energigjenvinning av avfall - en "nyre" for samfunnet

Avfall er uønsket og bør aller helst unngås. Når avfall ikke kan forhindres er ombruk beste løsning, dernest gjenvinning av materialene til nye råvarer i tråd med avfallshierarkiet. For materialer som ikke kan eller er egnet til materialgjenvinning til nye råvarer, er forbrenning med energigjenvinning neste trinn i hierarkiet og, i Norge, den eneste aktuelle måten å behandle restavfall på. Energigjenvinning er en felle for miljøgifter og støtter en sirkulær økonomi ved å holde kretsløpene rene. I tillegg erstatter energien i avfallet fossile

energikilder i fjernvarmeanlegg og bidrar til å beskytte klimaet mot drivhusgasser. Forbrenningsanlegg har sofistikerte rensesystemer for røykgassen som tilfredsstill de strengeste kravene til industriutslipp. Røykgassrenserester (RGR) er finstoffet som filtreres fra røykgassen, også kalt flyveaske. Uorganiske forbindelser som salter og tungmetaller fanges og konsentreres opp i flyveasken, og gjør denne til et farlig avfall. Fra hvert tonn blandet restavfall som energigjenvinnes blir 30-40 kg igjen som flyveaske, tilsvarende ca 50.000 tonn flyveaske fra norske avfallsforbrenningsanlegg.

Norge har 18 energigjenvinningsanlegg fra Kristiansand i sør til Tromsø i nord, med tyngdepunkt på Østlandet. Ca 30 000 tonn flyveaske oppstår på Øst- og Sørlandet, 18 000 tonn i Vest- og Midt-Norge. Ca 20% av flyveaske sendes i dag til Mo i Rana, mens resten sendes til Langøya i Oslofjorden. Transporten skjer utelukkende på vei.

Samfunnet er avhengig av ny kapasitet for en trygg lagring av flyveaske

Årlig produseres det ca 2,4 millioner tonn restavfall i Norge som behandles med energigjenvinning. (ca 1,7 millioner av dette behandles i Norge, resten i utlandet). Avfall oppstår og samles inn kontinuerlig fra husholdninger og tjenesteytende næringer. Samfunnet er helt avhengig av sikker og kontinuerlig behandling av restavfall og dermed en forutsigbar avsetning og sikker stabilisering/lagring/deponering av flyveaske så lenge samfunnet produserer avfall.

En leveringsstopp for flyveaske kan fort føre til stopp av energigjenvinningsanleggene og gi problemer bakover til avfallsbesitter og samfunnet forøvrig.

Finnes det alternativ behandling av flyveaske?

Det antas at ny forskning og teknologi vil være i stand til å redusere mengden farlig flyveaske fra avfall i fremtiden, som følge av materialgjenvinning og sanering. Denne utviklingen går imidlertid ikke raskt nok til å erstatte behovet for behandling med deponering. Det vil gå enda 5-15 år før de første teknologiene er kommersielle (TRL nivå 9), og da først som en løsning for kun deler av flyveasken.

Lagring vil kun være en kortsiktig løsning. Energigjenvinningsanleggene har liten lagerkapasitet (ca en uke) for flyveaske, og mottaks-bunkere med kapasitet for opptil 4 ukers mottak av avfall til behandling i energigjenvinningsanlegget.

Eksport av farlig avfall (flyveaske) til andre land, som feks backfilling i tyske saltgruver, er juridisk usikkert og kan hindres av EU-forordningen om grensekryssende avfall, som Norge er underlagt.

Vennlig hilsen
Avfall Norge

Nancy A Strand
Direktør